

Борислав Димитров Добрев

НЕОБХОДИМОСТ ОТ ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА, ОТНОСНО РОЛЯТА НА БЪЛГАРИЯ В СИГУРНОСТТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

През последните десетилетия, при неопределеността на заплахите за мира и международната сигурност, световната финансова и икономическа криза, нарастващата глобална кохезия на противостоящи отношения на богатство – бедност; култура – икономика; моралност – без-духовност; обединяване – разделяне и др., предизвикателствата пред държавите придобиха нови измерения, вариращи от опасности и заплахи пред – сигурността, икономическата и финансова стабилност, до влошаване на екологичните и климатични условия, изчерпването на ресурсите и нарушения в нормалността при протичане на вътрешнодържавните и международни политически процеси и отношения. Всички тези проблеми и предизвикателства днес, се характеризират и отъждествяват със своя дългосрочен характер и неотчитането на това води до негативни бъдещи последици.

В Европейската стратегия за сигурност са изложени вижданията на ръководството на ЕС по основните проблеми на световната безвредност и отношението на съюза към тях. Дефинирани са редица конкретни предизвикателства за сигурността на континента, а именно – енергийната зависимост на страните от ЕС; регионалните и вътрешни конфликти в различни точки на света; асиметричните заплахи – тероризъм, пролиферация на средства за масови унищожение; организираната престъпност и свързаните с нея проблеми – трафик на хора, наркотици, оръжие и др.

Целите и задачите на Европейския съюз по линия преодоляване на тези предизвикателства пред страните членки са политически и стратегически изложени в Общата политика за сигурност и отбрана на съюза в рамките на Общата външна политика и политика за сигурност. Тя задава политико – стратегическата рамка, в която действат държавите членки на съюза, чрез активно използване на капацитет, основаващ се на военни и граждански, оперативни и институционални способности.

В тази връзка, трябва да се каже, че в периода от присъединяването на България към Европейския съюз, заради геостратегическото си положение и високото качество на управление в секторите, имащи отношение към сигурността във всичките ѝ аспекти, чрез изпълнение на препоръки и участие в инициативи и сътрудничества придържайки се към общностната политика за сигурност, страната ни се е утвърдила, като актор с важни принос и роля за сигурността и стабилността на съюза и държавите членки.

Но трябва да се има в предвид, че за да продължава страната ни да се изгражда и развива, като коректив и креатив на мнения и политики със значима роля в областта на сигурността на съюза е от съществена важност да се намерят обществени доверие и подкрепа за трудните политически решения, които следва да се вземат в тази сфера.

Разбира се, това е двустранен процес, за случването на който е необходимо активно информиране. Извежда се важността именно от информирането на широката общественост, като разбиране и необходимост от изработване и прилагане на информационна политика, част от вътрешна политическа визия и комуникационна стратегия за популяризиране ролята, участието и приносът на Република България в сигурността на Европейския съюз.

Вярвам, че информационна политика, насочена към информиране на гражданите относно българските способности, възможностите, важността на ролята и добрите

практики в сферата на изпълнението и участието в европейската политика за сигурност е не просто необходимо, но трябва да се възприеме възможно най – скоро, като миродавен момент за допринасяне и възбуждане на националното самосъзнание ориентирано към правомерно поведение, придобиване на самочувствие и осъзнаване на сигурността, като колективна национална потребност, стоящи във връзка със съхранението и поддържането състояние на сигурност.

Политиката за сигурността на страната и нейното изпълнение в рамките на общностната политика би била неработеща, не биха се изпълнили нейните предписания, ако бъде неподкрепена, неразбрана и невъзприета от обществеността. За това е необходимо обществено информиране, което да способства и благоприятства нейната приемственост, одобрение, а от там и ефективно изпълнение, за продължаване на добрите практики и засилване важността на ролята, на страната ни в сигурността на ЕС. Основната предпоставка в условия на предизвикателства с неясен произход и изход и трудно прогнозираните заплахи и рискове е наличието на разбиране, а оттам и съгласието на обществото за трудните решения, които трябва да се вземат в името на колективната безвредност. На доверието се крепи в немалка степен социалният мир.

Дълбоките принос и значение на България, като лоялен, равноправен партньор и фактор за стабилност на Балканите ѝ отреждат важна роля в сигурността на ЕС.

Ефективното включване на България в органите за управление на ЕС и НАТО също е с важно значение за засилване ролята ѝ, като важен фактор на устойчивост в съюза.

Важната роля в рамките на ОВППС е в резултат и от активното участие и подкрепа в разширяването на съюза и на Европейската зона на сигурност и стабилност, при преговорните процеси на присъединяване на съседни страни и активна намеса в развитието на военните и граждански способности на ЕС. България се ангажира интензивно и при провеждане на политики и прилагане на инструменти в сферата на международните отношения в конфликтни региони, като успешно участва в съюзни и коалиционни операции и мисии за укрепване на международния ред и стабилност.

Като външна граница страната ни, гарантира сигурността на ЕС, чрез поддържане на стабилна европейска среда в региона и ефективен граничен контрол, при борба и противодействие на нелегален пренос и миграция на рискови елементи от и към рискови страни. По линия на противодействието на транснационалната организирана престъпност и прояви на асиметрични заплахи, България като страна по множество международно-правни актове регулиращи отношенията в тази област, досега успешно е изпълнявала задължения, насочени към редуциране на негативните последици и минимизиране на условията, които ги обуславят при добро взаимодействие с партньорски служби. Във връзка с енергийната сигурност на съюза, трябва да се каже, че България успешно върви по пътя на диверсификацията и утвърждаване, като енергиен център в Югоизточна Европа.

Разбира се, безспорни са българските принос и значимост в поддържането на среда за безопасност, защитеност и стабилност в Европейския съюз. Но тук важен е въпроса наясно ли е обществеността с този принос, като се извежда необходимостта от това да бъде запозната с ролята на страната ни в сигурността на ЕС.

Необходимо е информиране, защото пълноценното участие на страната ни в поддържането и изпълнението на политиката за сигурност на ЕС не може да се случи без одобрителната оценка на обществеността. Такава може да се получи с яснота, информиране и познаване на действителната оперативна, геостратегическа и политическа обстановка по всички свързани със сигурността аспекти, заплахите и предизвикателствата стоящи пред съюза и ролята на България в преодоляването им.

Трябва да се каже, че липсва информираност и интерес у обществото по отношение същността на фундаментални способности, състояния и категории в областта на сигурността въобще. В медийното пространство, липсва информираност относно същността на предизвикателствата пред общностната и национална безопасност, а от там и относно ролята и участието на българската държава в преодоляването им, като пълноправен член на ЕС.

Изключително деструктивно, властва, негативна оценка по отношение на разходите за отбранителни способности и инициативи в защита на националните и общностни интереси. Говори се за липса на заплахи за външната сигурност на страната в регионален и междуконтинентален план, което довежда до обществено естествено разбиране и оправдаване за това, средствата, способностите, разходите за отбрана да бъдат редуцирани.

Бива толерирано и вменено разбирането – „Ние и ЕС“, т.е. загубва се самосъзнанието на пълноправие, увереност и гордост на обществото, заменени с някаква форма на принижаване във военно – отбранителен съюзнически аспект в международните отношения.

Всичко това, макар и само извадка от сегашната социално – политическа действителност, е резултат и има пряко отношение по линия на лошите информираност, незаинтересованост, отношение и поведение на част от обществото, спрямо отбранителните аспекти на националната сигурност и българските принос и участие за безвредността и нормалността на средата в ЕС.

Необходимо е разботване на информационна политика насочена към информиране и популяризиране важността на ключовата роля на Република България за сигурността на ЕС.

Основната цел на една такава информационна политика е да стимулира съпричастността и подкрепата на българските граждани по преодоляване на негативни стереотипи, нагласи, настроения и ще даде необходимата политическа подкрепа за сложните и трудни управленски решения в сферата на сигурността, които трябва и може да се вземат по ключови въпроси и аспекти.

На следващо място, ще предостави на българските граждани, ясно и на един разбираем език, изчерпателна информация за всички аспекти на участието на страната в политиките за сигурност на ЕС – ползите, добри практики, ефективни сътрудничества, тенденции и състояния, развитието на процесите и променящата се обстановка.

Ще разяснява цялостния ефект от ролята на страната в различни инициативи, като по този начин ще допринесе за изграждане и формирането на последователно и балансирано, трайно, положително мнение за възможностите и отговорностите, произтичащи от членството на България в ЕС.

Това е не просто информираност, но отношение пред което да стои ангажираност на вниманието, интереса, поведението, мислите и битуването. Поведение, което би било целесъобразно и необходимо за постигането и благоприятстването общите цели на националната и общностна политика за сигурност, насочено към и изразяващо – подкрепа, доверие, единомислие и единоействие, сътрудничество, солидарност и самочувствие, и което пряко влияе върху увереността на Правителството при осъществяване политиките за устойчивост във всичките ѝ аспекти за продължаване на добрите практики и засилване ролята на Република България в сигурността на ЕС.

Вярвам, че добрата информираност е пътя и ключът към разбирането, подкрепата, стабилността и за продължаване утвърждаването на България, като актор с важна роля в постигането и поддържането състояние на сигурност и нормалност с поетите и реализирани ангажименти във всеки аспект по преодоляването на приоритетните

предизвикателства. Ако изходим от това, че една държава, като форма на обществена организация се отъждествява със своя народ, то хората са най – ценния ресурс на една страна и те са тези, определящи насоката на нейното развитие и от тях зависи нейния просперитет. Ако те осъзнават необходимостта от колективна сигурност, като собствена потребност, то ролята и приносът на държавата за сигурността, като цяло ще се развива и повишава.